

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามแนวหลักไตรสิกขาสำหรับผู้บริหารในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา ซึ่งเป็นการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการใช้เกณฑ์ช่วงเวลาของตัวแปรที่ทำการศึกษา ในปัจจุบัน ชนิดการศึกษาแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารตามแนวหลักไตรสิกขา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขา จำแนกตามความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ประกอบด้วย ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูพิเศษ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ โดยการคัดเลือกตัวอย่างเพื่อการวิจัยแบบอิงทฤษฎีความน่าจะเป็น ซึ่งการคัดเลือกจะใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Techniques) แบบวิธีการสุ่มแบบยกลกลุ่ม (Cluster Sampling) ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างแต่ละปีการศึกษาเป็นขอบเขตของกลุ่มหนึ่งๆ จำนวน ๑๖๒ คน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อนำเสนอข้อมูลเป็นความถี่ ร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mathematics Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและการกระจายของค่าความพึงพอใจ ค่าสถิติ t (t- Statistics) แบบกลุ่มอิสระ (Independent Group) สำหรับเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่าง ๒ กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจระหว่างกลุ่ม มากกว่า ๒ กลุ่ม ขึ้นไป ในตัวแปรอิสระอายุ ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจะดำเนินการเปรียบเทียบพหุรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ซึ่งจากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๗๐ มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๖-๕๐ ปี มีจำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๐ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๐ ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๐ และมีประสบการณ์ทำงาน ๒๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๐

๕.๑.๒ ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๕ S.D. = ๐.๖๗) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นดังนี้

๑) ด้านการบริหารตามหลักศีลสิกขา ผลการวิจัย พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๐ S.D. = ๐.๖๒) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการปฏิบัติแต่ละข้อ พบว่า บุคลากรมีระดับความพึงพอใจการจัดแผนการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรมากที่สุด รองลงมา เป็นบริหารงานตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและกำกับการปฏิบัติงานสารบรรณตามระเบียบงานสารบรรณ ตามลำดับ

๒) ด้านการบริหารตามหลักสมาธิสิกขา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๐ S.D. = ๐.๗๒) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการปฏิบัติแต่ละข้อ พบว่า บุคลากรมีระดับความพึงพอใจควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ควบคุมดำเนินการให้บริการด้านข้อมูลภายในวิทยาลัยได้เป็นปัจจุบัน สนับสนุนและส่งเสริมงานวิจัยด้านการเรียนการสอน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และติดตามและประเมินผลโครงการต่างๆ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ

๓) ด้านการบริหารตามหลักปัญญาสิกขา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๔๔ S.D. = ๐.๗๖) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการปฏิบัติแต่ละข้อ พบว่า บุคลากรมีระดับความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับการบริหารและปรับการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและลงโทษนักเรียนด้วยความเป็นธรรมและมีเมตตา ตามลำดับ

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานในด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรดังกล่าวเพื่อตอบสนองสมมติฐานดังต่อไปนี้

เพศ บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

อายุ บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบพหุความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ (Multiple Comparisons) โดยภาพรวมของด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา จำแนกตามระดับอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา บุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่น คือบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา บุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่น คือบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา บุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา

มากกว่าบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่น คือบุคลากรที่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๕ ปี และ ๓๖-๕๐ ปี มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบพหุความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ (Multiple Comparisons) โดยภาพรวม และแยกเป็นด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

การดำรงตำแหน่ง บุคลากรที่มีดำรงตำแหน่งต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบพหุความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ (Multiple Comparisons) โดยภาพรวม ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูและพนักงานราชการ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นครูพิเศษ แต่น้อยกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และพบว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานมากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นครูพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน มากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งลูกจ้างประจำ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูและพนักงานราชการและครูพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้ บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานมากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งลูกจ้างประจำ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูและพนักงานราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นอกจากนี้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างประจำมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานมากกว่าบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นๆ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานในแต่ละด้าน คือ ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบพหุความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ (Multiple Comparisons) โดยภาพรวม และแยกเป็นด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) ดังนี้

ด้านการบริหารตามแนวหลักศีลสิกขา บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๒๐ ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี และ ๑๐-๒๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักสมาธิสิกขา บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๒๐ ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี และ ๑๐-๒๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารตามแนวหลักปัญญาสิกขา บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๒๐ ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี และ ๑๐-๒๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคู่อื่นมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา

งานบริหารทรัพยากร บุคลากรต้องการให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติตามกฎของการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างถูกต้อง จำนวน ๑๒ คน (ศีลสิกขา) ประเมินผลงานของบุคลากรด้วยความเป็นธรรม จำนวน ๑๗ คน (สมาธิสิกขา) การจัดซื้อ จัดจ้างที่เป็นธรรม ตรวจสอบได้ จำนวน ๘ คน (สมาธิสิกขา) และให้วิทยาลัยใช้จ่ายเงินในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา จำนวน ๑๔ คน (ปัญญาสิกขา) งานวิชาการ บุคลากรต้องการให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติให้มีหลักสูตรที่ทันสมัย จำนวน ๖ คน (ศีลสิกขา) จัดนิเทศการสอนครู จำนวน ๑๕ คน (สมาธิสิกขา) สนับสนุนการวิจัย และทุนวิจัย จำนวน ๑๒ คน (สมาธิสิกขา) และให้วิทยาลัยนำผลวิจัยมาแก้ปัญหการสอน จำนวน ๑๐ คน (ปัญญาสิกขา) งานกิจการนักเรียนนักศึกษา บุคลากรต้องการให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติให้มีความยืดหยุ่นในการใช้กฎระเบียบกับนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๐ คน (ศีลสิกขา) ให้คำปรึกษากับนักเรียน นักศึกษา อย่างสม่ำเสมอ จำนวน ๙ คน (สมาธิสิกขา) และมีความเมตตา และให้ความเป็นธรรมกับนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๑๒ คน (ปัญญาสิกขา) งานแผนงานและความร่วมมือ บุคลากรต้องการให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติให้บริหารงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน ๙ คน (ศีลสิกขา) ให้มีการติดตามและประเมินผลโครงการของวิทยาลัย จำนวน ๘ คน (สมาธิสิกขา) และแก้ไข

การบริหารงานตามที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แนะนำ จำนวน ๗ คน (ปัญญาศึกษา)

จากปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานดังกล่าว ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ได้ตระหนักในการนำหลักกรรมไตรสิกขามาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากว่าเป็นงานจัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการของชาติ บุคลากรทุกฝ่ายในวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญมากในการขับเคลื่อนเพื่อไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการครูและพนักงานราชการ ครูพิเศษ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ล้วนมีความแตกต่างกันตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน จึงเห็นสมควรนำหลักกรรมไตรสิกขามาปรับประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหา อุปสรรคในประเด็นต่างๆ ตามที่บุคลากรแนะนำไว้

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงประเด็นสาระสำคัญเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา ดังนี้

๕.๒.๑ ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ **สเตรสส์ และเซลส์เลส**^๑ (Strauss & Sayles) ที่กล่าวว่า เมื่อความต้องการขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองและ ผู้ปฏิบัติงานได้รับผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร นั้นแสดงให้เห็นว่าบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ได้รับผลตอบแทนจากการทุ่มเท การปฏิบัติงานจากฝ่ายบริหาร จึงมีแรงจูงใจและความพึงพอใจต่อการบริหารของคณะผู้บริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นิพล แก้วกาหลง**^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” พบว่า ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา ต่อการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนมโดยรวมอยู่ในระดับ

^๑ Strauss, George ; & Leonard R. Sayles. **Personnel : The Human Problems of Management**. New Jersey : Pretice-Hall. 1980. pp. 142-143

^๒ นิพล แก้วกาหลง, “ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”, (งานวิจัย: วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม, ๒๕๕๔).

มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ทัศนีย์ สิงห์เจริญ**^๓ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมโรงเรียนวังไกลกังวล และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๔ ด้าน” พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และสื่ออุปกรณ์รับสัญญาณที่ทันสมัยมากทุกด้าน แสดงว่าการบริหารงานของคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา ทำให้บุคลากรมีความพึงพอใจในผลลัพธ์ของการบริหาร ถ้าอภิปรายในรายด้าน พบว่า

๑) ด้านการบริหารตามหลักศีลสิกขา ผลการวิจัย พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ **พระธรรมปิฎก**^๔ กล่าวไว้ใน **การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน** ว่า การครองตนและครองคนให้อยู่ในระเบียบวินัย ถือเป็นศีลสิกขาของการบริหาร เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการปฏิบัติแต่ละข้อ พบว่า บุคลากรมีระดับความพึงพอใจการวางแผนการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ **อุทัย บุญประเสริฐ**^๕ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “**การบริหารหลักสูตร: หัวใจของการบริหารวิชาการ**” ว่า จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษามีภารกิจในการเสริมสร้างและฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ มีเหตุผล มีคุณธรรม มีทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ โดยมีทางเลือกในการศึกษาอย่างหลากหลายตามความต้องการและความถนัด ซึ่งเป็นการพัฒนานักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รองลงมาเป็นบริหารงานตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของ สอศ.และ สมศ. และกำกับการปฏิบัติงานสารบรรณตามระเบียบงานสารบรรณ ทั้งนี้เนื่องจากฝ่ายบริหารได้ยึดถือกฎเกณฑ์เป็นบรรทัดฐานในการบริหารงาน นำผลการประเมินจาก สมศ. มาปรับใช้ในประเด็นที่ผลการประเมินยังไม่สูงมากนัก

๒) ด้านการบริหารตามหลักสมาธิสิกขา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ **พระธรรมปิฎก**^๖ กล่าวไว้ใน **การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน** ว่าการครองงาน คือความเอาใจใส่ต่อการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงให้บังเกิดผลสมบูรณ์ถือเป็นจิตสิกขาหรือสมาธิของการบริหาร เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการปฏิบัติแต่ละข้อ พบว่า บุคลากรมีระดับความพึงพอใจควบคุมการบริหารงานให้เป็นตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ควบคุมดำเนินการให้บริการด้าน

^๓ ทัศนีย์ สิงห์เจริญ, “ความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของโรงเรียนวังไกลกังวลและโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อวิธีการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓).

^๔ พระธรรมปิฎก. การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน. (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม. ๒๕๓๙).

^๕ อุทัย บุญประเสริฐ. การบริหารหลักสูตร : หัวใจของการบริหารวิชาการ. (กรุงเทพมหานคร: วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๓ มกราคม-มีนาคม ๒๕๔๗) หน้า ๓-๔.

^๖ พระธรรมปิฎก. การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน. (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม. ๒๕๓๙).

ข้อมูลภายในวิทยาลัยได้เป็นปัจจุบัน สนับสนุนและส่งเสริมงานวิจัยด้านการเรียนการสอน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และติดตามและประเมินผลโครงการต่างๆ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ แสดงให้เห็นว่า ถ้าฝ่ายบริหารมีสมาธิหรือใช้หลักสมาธิศึกษาในการบริหารแล้ว ย่อมได้รับผลสำเร็จจากการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกชัย คชะวรงค์^๗ ได้ศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม”พบว่า การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมปฏิบัติในระดับดี ทั้งด้านศีล สมาธิ และปัญญา และจากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า การทำสมาธิกับระยะเวลาการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ

๓) ด้านการบริหารตามหลักปัญญาสิกขา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเนื่องจากบุคลากรของวิทยาลัยเห็นว่าฝ่ายบริหารยังใช้หลักทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับปัญญาสิกขา มาบริหารได้ไม่มากเท่าที่ควร เพราะหลักปัญญาสิกขาเป็นกาปฏิบัติงานโดยยึดหลักวิชาการ ตามคำกล่าวของ พระธรรมปิฎก^๘ กล่าวไว้ใน การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน ซึ่งข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรสิริ ฤทธิ์เลื่อน^๙ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคใต้” พบว่า พฤติกรรมของผู้อำนวยการตามหลักไตรสิกขาอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านศีล สมาธิ และปัญญา

๕.๒.๒ ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา จำแนกตามสถานภาพของบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานในด้านการบริหารตามหลักศีลสิกขา ด้านการบริหารตามหลักสมาธิสิกขา และด้านการบริหารตามหลักปัญญาสิกขา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อภิปรายได้ดังนี้

เพศ บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการบริหารตามหลักไตรสิกขา สามารถประยุกต์ใช้ได้สำหรับบุคลากรทุกเพศ มิได้จำกัดไว้เพียงเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสวรรสิริ

^๗ เอกชัย คชะวรงค์, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๘).

^๘ พระธรรมปิฎก. การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน. (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม. ๒๕๓๙).

^๙ สวรรสิริ ฤทธิ์เลื่อน, “พฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคใต้”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ๒๕๕๓).

ฤทธิ์เลื่อน” ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคใต้” พบว่า พฤติกรรมของผู้อำนวยการตามหลักไตรสิกขาอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านศีล สมาธิ และปัญญา ซึ่งความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้อำนวยการไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์และเพศ และนิพล แก้วกาหลง^{๑๐} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครูและนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” พบว่า เมื่อเพศแตกต่างกันความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากรก็ไม่แตกต่างกัน

อายุ บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากอายุแตกต่างกันสะท้อนให้เห็นประสบการณ์ต่างกัน ทำให้ความพึงพอใจหรือการรับรู้ต่อการบริหารงาน ตามหลักไตรสิกขา แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน ของคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะระดับการศึกษาของบุคลากรบ่งบอกถึงความรู้และเจตคติต่องาน จึงทำให้มีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อุดุลย์ศักดิ์ สุนทรโรจน์^{๑๑} ได้กล่าวไว้ใน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบ หรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก และเจตคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า และแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

การดำรงตำแหน่ง บุคลากรที่มีดำรงตำแหน่งต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน ของคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะสถานภาพของบุคลากรในการดำรงตำแหน่งต่างๆ ย่อมมีมุมมองต่อการ

^{๑๐} นิพล แก้วกาหลง, “ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหาร ทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”, (งานวิจัย: วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม, ๒๕๕๔).

^{๑๑} อุดุลย์ศักดิ์ สุนทรโรจน์. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม, ๒๕๕๗).

บริหารแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิพล แก้วกาหลง^{๑๒} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยี และการจัดการนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” พบว่า ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา ต่อการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ระหว่างครู และนักเรียน นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานฝ่ายบริหารทรัพยากรไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างก็มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของคณะผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวรรสิริ ฤทธิ์เลื่อน^{๑๓} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคใต้” พบว่า พฤติกรรมของผู้อำนวยการตามหลักไตรสิกขาอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านศีล สมาธิ และปัญญา ซึ่งความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้อำนวยการไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์

๕.๒.๓ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา

จากการศึกษาวิจัย พบว่า บุคลากรวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชรเห็นว่าการบริหารของฝ่ายบริหาร มีปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข ดังนี้

๑. **ด้านศีลสิกขา** บุคลากรต้องการให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติตามกฎของการจัดซื้อ จัดจ้างอย่างถูกต้อง ในด้านงานวิชาการต้องการให้มีหลักสูตรที่ทันสมัย ด้านงานกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการให้มีความยืดหยุ่นในการใช้กฎระเบียบกับนักเรียน นักศึกษา ด้านงานแผนงานและความร่วมมือ ต้องการให้ฝ่ายบริหารบริหารงานตามมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๒. **ด้านสมาธิสิกขา** ผู้บริหารควรประเมินผลงานของบุคลากรด้วยความเป็นธรรม การจัดซื้อ จัดจ้างที่เป็นธรรม ตรวจสอบได้ จัดให้มีการนิเทศการสอนครู ให้การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย

^{๑๒} นิพล แก้วกาหลง, “ความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษาต่อการบริหารงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”, (งานวิจัย: วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม, ๒๕๕๔).

^{๑๓} สวรรสิริ ฤทธิ์เลื่อน, “พฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาของผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง กลุ่มภาคใต้”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ๒๕๕๓).

และทุนวิจัย จัดให้คำปรึกษากับนักเรียน นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีการติดตามและประเมินผลโครงการของวิทยาลัยทุกโครงการ

๓. **ด้านปัญญาศึกษา** บุคลากรในวิทยาลัยต้องการให้มีการใช้จ่ายเงินในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และขอให้นำผลวิจัยมาแก้ปัญหาคือการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีความเมตตา และให้ความเป็นธรรมกับนักเรียน นักศึกษา และมีการแก้ไขการบริหารงานตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้ข้อเสนอแนะไว้

เมื่อมีการแก้ไขหรือเพิ่มมาตรการที่เหมาะสม การตรวจสอบอย่างใกล้ชิดตามข้อมูลในแต่ละประเด็นข้างต้นแล้ว ย่อมทำให้ประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงานเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของบุคลากรในภาพรวมเพิ่มขึ้น

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะจากระดับความพึงพอใจที่บุคลากรมีต่อการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามหลักไตรสิกขา โดยคณะผู้บริหารต้องนำการปฏิบัติในแต่ละข้อของด้านต่างๆ ที่มีระดับความพึงพอใจยังไม่สูงมากซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้นไปอีก ดังนี้

๑. ให้เพิ่มมาตรการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ
๒. ยึดถือข้อมูลเป็นสำคัญในการบริหารการศึกษา
๓. เร่งรัดการประเมินบุคลากรเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน
๔. ติดตามการทำงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
๕. ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ
๖. นิเทศการจัดการสอนของครูอย่างทั่วถึง
๗. ใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับการจัดการศึกษา
๘. นำผลการวิจัยมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน
๙. พิจารณาลงโทษบุคลากรตามวินัยของราชการ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับนำการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการประยุกต์หลักธรรมอื่นๆ ที่เหมาะสม สำหรับนำมาปรับใช้ในระบบการบริหารงานทางการศึกษา เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด
๒. ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารงานทางการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓. ควรมีการศึกษาระยะยาวเพื่อเปรียบเทียบผลการบริหารงานก่อนและหลังการนำหลักธรรมมาปรับประยุกต์ใช้

๔. ควรมีการอบรมแนวทางการบริหารงานตามหลักไตรสิกขา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีความรู้และความเข้าใจตรงกัน

๕. ควรทดลองใช้วิธีวิทยาการวิจัยที่หลากหลายในการดำเนินการวิจัย เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นต้น